

Den gode, den onde og den virkelig grusomme

Hvilke skadedyr frygter haveelskere mon mest? Der er en hel del ubehagelige bekendtskaber, og blandt de værste banditter er bladlus og spindemøl. Det er dog ikke alle insekter, der kun er ude på at spise dine planter – mange af dem er faktisk nyttedyr, der holder skadedyrene i skak.

De onde

Et godt bud på et af de onde dyr i haven er bladlusen. Det mener Magnus Gammelgaard Nielsen, der er gartneritekniker og forsker på Aarhus Universitet.

“Der findes flere hundrede forskellige arter af bladlus, og de angriber både grøntsager og prydeplanter. For eksempel angriber de roser, og det kan give nogle krøllede skud på roserne, og prydene bliver lavere end normalt,” forklarer han.

Et angreb af bladlus får mange haveejere til at gribe til sprøjtemidler med det samme, men selv om man kan blive desperat over bladlusene, er sprøjtemidler ikke den rigtige taktik, mener Magnus Gammelgaard Nielsen.

“Det gælder om at have is i maven og vente på varmen, for så kommer nyttedyrene og spiser bladlusene,” fortæller forskeren.

Bladlus på agurkeplante og bladluseangreb – de hvide fnug er huder efter hamskifte

Spindemøl

– og en ond mere

Hvis man har køkkenhave, er sommerfugle-larver noget af det værste at få ind på matriklen. Sommerfuglene lægger æg på bagsiden af f.eks. kål, og når der så kommer larver, æder de kålen op. Det gode råd mod sommerfugle-larver er at dække afgrøderne med et net.

De grusomme

De senere år er der kommet en invasion af en speciel gruppe skadedyr, der hedder spindemøl. De optræder i millionvis i et enkelt træ som f.eks. tjørn og kan næsten tage livet af det.

“De laver et fællesspind, hvor de kan gemme sig sammen. Det er svært at komme af med dem, men man kan forsøge at spule hårdt med vand, så spindene forsvinder, for så kan fuglene komme til og æde møllene. Man kan også prøve at rive spindet i stykker,” foreslår Magnus Gammelgaard Nielsen.

De gode

Dyrker du dine planter i krukker, skal du holde godt øje med billerne. Specielt øresnudebiller, der lægger sine larver i jorden, hvor de ligger og spiser af planterødderne. I stedet for at sprøjte mod biller anbefaler Mogens Gammelgaard Nielsen, at man bruger

såkaldte nematoder, som er små gen-nemsigtige rundorme på under en millimeters længde. Der findes forskellige typer, der angriber forskellige slags skadedyr. Fælles for dem er, at de ganske enkelt kan puttes i vandkanden og vandes ud.

Hvis du er ked af at få besøg af bladlus, skal du være glad for en invasion af svirrefluer. De er et overset nyttedyr, mener forskeren. Svirrefluerne lægger deres æg i nærheden af bladluskolonier, og i løbet af en sommer kan de have gjort det af med alle bladlusene. Lusenes fjender tæller også mariehøns og galmyg og ikke mindst snyltehvepse. Hvepsene er kun fire-fem millimeter store, men meget effektive. De lægger deres æg inde i bladlusene, og når larverne kommer ud af æggene, æder de lusene op indefra.

Du kan købe biologiske nyttedyr på nyttedyr.dk